

Koliko ste radiofrekventni?

NOVA TEHNOLOGIJA preti da izmeni iz temelja svakodnevni život. Skoro neprimetni, mali radio-frekventni identifikacioni čipovi postaće sveprisutni, a njihovi proizvođači obećavaju da će sprečiti krađe i poslati

dugotrajne popise u prošlost. Pored toga, omogućiće vam da se znatno kraće zadržavate u prodavnicama, kao i da pronadete prtljag koji je greškom dospao na drugi kraj sveta.

OD SVETSKOG RATA DO SUPERMARKETA

IAKO JE skraćenica RFID tek nedavno postala marketinški popularna, tehnologija radio-identifikovanja korišćena je još u Drugom svetskom ratu. Saveznički brodovi i avioni obeležavani su radio-identifikacijom da bi se razlikovali od neprijatelja u borbi. Američki sekretarijat odbrane i danas je jedan od najvećih korisnika te tehnologije, kojom se služe da bi pratili sanduke s municijom po celom svetu. Međutim, tek u novije vreme su napravljeni dovoljno jeftini čipovi namenjeni masovnoj upotrebi.

Današnji RFID čipovi koštaju oko 20 centi, što omogućava da se bez većih troškova nalepe na sve predmete i objekte – od toalet papira do tenkova. Upravo to je i zahtevala američka vlada, tako da će od januara 2005. godine svi dobavljači Sekretarijata za odbranu morati da obeleže sve svoje proizvode RFID čipovima. Nemojte misliti da će RFID pomoći samo ratobornima – za svet informatike je mnogo značajnije to što su i veliki trgovci uskočili u trku. Wall-Mart, verovatno najveći lanac prodavnica u Americi, tražio je obeležavanje proizvoda RFID čipovima od svojih dobavljača. Skoro svi veći proizvođači hardvera i softvera odmah su najavili

da će podržati RFID – uključujući Sun Microsystems, SAP, Oracle i IBM.

Čitači RFID čipova mogu da prepoznaju oko 200 proizvoda u sekundi, na daljini od nekoliko desetina metara, što omogućava da se roba u prodavnici ili u skladištu popiše u nekoliko sekundi. Sa dolaskom RFID čipova odzvonilo je i izgubljenim torbama. Aerodrom

McCarran u Las Vegasu lepi čipove na sav prtljag prilikom pregleda, tako da će se u svakom trenutku tačno znati gde je koja torba.

VERISIGN I VELIKI BRAT

INTERNET će omogućiti RFID čipovima da pokriju ceo Globus. Svaki čip imaće jedinstven identifikator, a centralnu bazu održavaće VeriSign (koji trenutno upravlja glavnim serverima za domene .com i .net na Internetu). Međutim, zbog ogromne količine novih podataka koju će proizvesti šire prihvatanje RFID

tehnologije, analitičari predviđaju da će za uspešno korišćenje biti potreban i nov princip računarstva – obrada na obodu (engl. *Edge Computing*). Umesto da se podaci uglavnom obrađuju na centralnim serverima, kao u današnjim distribuiranim računarskim modelima, većinu podataka u budućnosti obrađivaće računari na obodu sistema – čitači radio-čipova.

NAPLATA NA DALJINU

INFORMACIONE tehnologije počele su, ponovo, da drmaju svet trgovine. Po nekim futurističkim pričama, u zapadnom svetu će kupci samo uzimati robu iz prodavnica i izlaziti napolje, bez čekanja ispred kase. RFID čitači će prepoznati i očitati kod na platnoj kartici, i automatski naplatiti što stavite u korpu (i džepove) kada prodete kroz vrata prodavnice.

Naravno, spoj visoke tehnologije i globalne identifikacije prouzrokovao je i nezaobilazna orvelovska predviđanja o Velikom bratu. Postoji velika verovatnoća da ćete uskoro na sebi nositi nekoliko RFID čipova – u patikama, džemperu, torbi, čak i u olovkama. Čipovi će govoriti i gde su napravljeni ti proizvodi, i od koga ste ih kupili, a podaci će biti dostupni skoro svima u dometu od tridesetak metara. Skeptici smatraju da će time biti značajno ugrožena vaša privatnost – prodavci možda neće znati tačno ko ste vi, ali će moći da vas obeleže i prate vaše navike – slično kao što je kompanija DoubleClick obeležavala i pratila korisnike Interneta pomoću kolačića na Webu.

Budućnost nas, nažalost, ne očekuje sa pitanjem da li ćemo nevoljno odavati informacije o sebi, već šta će sve o nama govoriti radio-talasi. ■

Gojko Adžić je glavni i odgovorni urednik Mikra. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/gojko.